

yeni nesil
HAZIRLAYAN

DEFTER

Sosyal Bilgiler

**Akıllı Tahta
Uyumlu**

**Açık Uçlu Yazılı
Sınavları**

**Yeni Nesil
Ders Notları**

**Video
Çözümü**

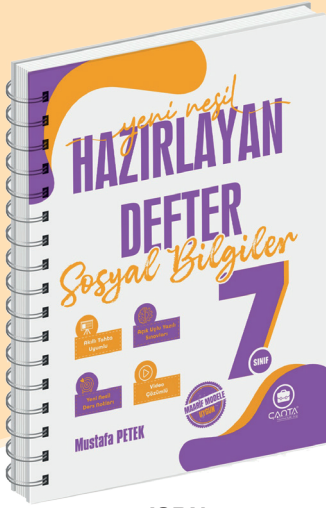
7

SINIF

Mustafa PETEK

ÇANTA®
YAYINLIK A.Ş.

ISBN

ISBN: 978-625-6137-60-8

Yazar

Mustafa PETEK

Redaksiyon

Beyza YAZGAN

Dizgi - Tasarım

Çanta Yayıncılık Tasarım Atölyesi

Kapak Tasarım

Yâren AVŞAR

Baskı Yeri

ÇANTA®
YAYINCILIK A.Ş.

Yeni Batı Mahallesi
2401. Sokak No:18
Yenimahalle / ANKARA

© Copyright

Bu soruların her hakkı ÇANTA
Yayıncılık AŞ'ye aittir.

Hangi amaçla olursa olsun; tamamının
veya bir kısmının kopya edilmesi,
fotoğraflarının çekilmesi, herhangi bir
yolla çoğaltılması ya da kullanılması,
yayımlanması yayınevinin yazılı izni
olmadan yapılamaz.

Değerli Öğrencilerimiz;

T.C. Millî Eğitim Bakanlığının gerçekleştirdiği müfredat değişikliği kapsamında yeni öğretim programını detaylı şekilde inceledik.

Maarif Modelde yer alan öğrenme çıktılarıyla %100 uyumlu “**Yeni Nesil Hazırlayan Defter**” adını verdiğimiz eserimizi titizlikle ve büyük bir emekle hazırladık. Kitabımızı planlarken öncelikli amacımız; öğrenmeyi kolaylaştıran, değişen müfredata uyum sağlayan, alanımıza yenilik katan, öğrencilerimizin analiz ve yorum yapma becerilerini geliştiren bir eser ortaya koymaktı. Sonuç olarak bu hedeflere ulaştığımızı düşünüyor ve defterimizin değişen sistemde başarınızın anahtarı olacağına yürekten inanıyoruz.

“**Maarif Modeli**”ni **Tümüyle Yansıtan Kitabımızın Bölümleri:** Kitabımız, Maarif Modeli’nin temel ilkeleri doğrultusunda, öğrenme sürecinizi en verimli hâle getirmek için özel olarak tasarlandı. Her bir bölüm, sizi adım adım başarıya taşıyacak şekilde planlandı.

- **Kavramlar Tablosu:** Her öğrenme alanının başında yer alan bu bölümde, öğreneceğiniz tüm temel kavramların anlamlarını bulacaksınız. Bu sayede, yeni konulara başlamadan önce sağlam bir altyapı oluşturacak ve derslere hazır olacaksınız.
- **Öğreten Konu Özetleri Bölümü:** Konunun en can alıcı noktalarını en basit ve anlaşılır şekilde anlattığımız bu bölümle, öğrenme etkinliklerine geçmeden önce bilgilerinizi hızlıca tazeleyebileceğiniz ve konulara hâkim olacaksınız.
- **Pekiştiren Etkinlikler Bölümü:** Öğrendiğiniz konuları pekiştirmeniz için çeşitli ölçme araçlarını kullanarak etkinlikler hazırladık. Bu bölüm, bilgilerinizi kalıcı hâle getirmenize yardımcı olacak.
- **Konu Tarama Sınavları Bölümü:** Her bir öğrenme çıktısına özel olarak hazırlanan bu testler, kazandığınız bilgileri ölçmenizi sağlayacak. Böylece, hangi konularda daha güçlü olduğunuzu, hangilerinde tekrar yapmanız gerektiğini kolayca görebileceksiniz.
- **Öğrenme Alanı Değerlendirme Sınavları Bölümü:** Bir öğrenme alanını tamamladıktan sonra, o alana ait tüm bilgilerinizi bir arada değerlendirebileceğiniz genel sınavlar sizleri bekliyor.
- **Açık Uçlu Sorular Bölümü:** Bu bölümde yorum yapma becerilerinizi geliştirecek ve eleştirel düşünmeyi teşvik edecek açık uçlu sorulara yer verdik. Bu sorularla özellikle okullarınızdaki “Açık Uçlu Yazılı Sınavlarına” hazır olacaksınız.

Kıymetli öğrencilerimiz; bu defterle birlikte çıktığınız öğrenme yolculuğunda, geleceğe güvenle bakmanızı sağlayacak bilgi ve becerilerle donanacağınıza inanıyor, hepinize başarılar diliyorum.

Mustafa PETEK
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

İSTİKLAL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbin atakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedi, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Mehmet Akif ERSOY

İçindekiler

1. ÖĞRENME ALANI

Birlikte Yaşamak	3
Konu Tarama Sınavı-1	10
Konu Tarama Sınavı-2	19
Konu Tarama Sınavı-3	26
Öğrenme Alanı Değerlendirme Sınavı-1	28
Açık Uçlu Sorular	30

2. ÖĞRENME ALANI

Evimiz Dünya	33
Konu Tarama Sınavı-1	46
Konu Tarama Sınavı-2	55
Öğrenme Alanı Değerlendirme Sınavı-2	57
Açık Uçlu Sorular	59

3. ÖĞRENME ALANI

Ortak Mirasımız	63
Konu Tarama Sınavı-1	75
Konu Tarama Sınavı-2	95
Konu Tarama Sınavı-3	106
Öğrenme Alanı Değerlendirme Sınavı-3	108
Açık Uçlu Sorular	110

4. ÖĞRENME ALANI

Yaşayan Demokrasimiz	113
Konu Tarama Sınavı-1	119
Konu Tarama Sınavı-2	127
Konu Tarama Sınavı-3	134
Konu Tarama Sınavı-4	139
Öğrenme Alanı Değerlendirme Sınavı-4	141
Açık Uçlu Sorular	143

5. ÖĞRENME ALANI

Hayatımızdaki Ekonomi	147
Konu Tarama Sınavı-1	158
Konu Tarama Sınavı-2	166
Öğrenme Alanı Değerlendirme Sınavı-5	168
Açık Uçlu Sorular	170

6. ÖĞRENME ALANI

Teknoloji ve Sosyal Bilimler	173
Konu Tarama Sınavı-1	179
Konu Tarama Sınavı-2	186
Konu Tarama Sınavı-3	193
Öğrenme Alanı Değerlendirme Sınavı-6	195
Açık Uçlu Sorular	197

ÖĞRENME ALANI

1

BİRLİKTE YAŞAMAK

KAVRAM TABLOSU

İletişim	Bireylerin karşılıklı bilgi, duygu ve düşüncelerini çeşitli yollarla paylaşmasına denir.
Davranış	Canlıların (insanların veya hayvanların) bir duruma, kişiye veya olaya verdikleri tepki veya yaptıkları işler.
Sosyal Hayat	İnsanın toplum içindeki yaşama biçimi; sosyal yaşam. Sosyal hayat, kişiler arası iletişim, paylaşma ve birlikte yaşama becerilerini geliştirir.
Etkili İletişim	Düşünce ve duyguları açık, anlaşılır ve saygılı şekilde başkalarına aktarma ve karşındakini dikkatle dinleme sürecidir.
Kitle İletişim	Geniş bir insan topluluğuna aynı anda bilgi, haber veya eğlence ulaştırmayı amaçlayan iletişim türüdür. Gazete, radyo, televizyon, genel ağ siteleri ve sosyal medya kitle iletişim araçlarına örnektir.
Toplum	Aynı toprak parçası üzerinde bir arada yaşayan ve temel çıkarlarını sağlamak için iş birliği yapan insanların tümü.
Fırsat Eşitliği	Sunulan olanaklardan herkesin ayırım yapılmaksızın eşit biçimde yararlanması.
Özel Gereksinim	Fiziksel, zihinsel, duygusal veya öğrenme ile ilgili ihtiyaçları olan kişilerin günlük yaşamda, eşit fırsatlara sahip olabilmeleri için ekstra destek ve düzenlemelere ihtiyaç duyması durumudur.
Tutum	Davranış.
Grup	Görüşleri, çıkarları bir olan kimseler bütünü.

ÖĞRENME ÇIKTILARI

- Dâhil olduğu gruplarda ve sosyal hayatta etkili iletişimin önemini sorgulayabilme
- Özel gereksinimli bireyler için fırsat eşitliğini sürdürmeye yönelik fikir üretebilme
- Türk toplumunun millî meseleler karşısında gösterdiği tutum ve davranışlara ilişkin çıkarım yapabileme

ŞURUP BİLGİ

Toplum içinde yaşayan her insan iletişim içindedir. İletişimi sağlıklı ve olumlu şekilde gerçekleştiren toplumlar hayattan zevk alan, mutlu bireylere sahip olur.

UNUTMAYALIM

Birey, toplumun bir üyesi olarak dünyaya geldiği andan itibaren diğer bireylerle iletişim ve etkileşim hâlinindedir. Bu etkileşim sayesinde birey hem kendini ifade eder hem de çevresini anlamayı öğrenir.

ŞURUP BİLGİ

İletişimin gerçekleşmesi için üç temel şart vardır:

- En az iki kişi olmalıdır.
- Kişiler birbirini fark etmelidir.
- Aktarılabilecek bir mesaj bulunmalıdır.

Gruplarda ve Sosyal Hayatta İletişimin Önemi

İletişim Nedir?

İletişim; duygu, düşünce ve bilgilerin akla gelebilecek farklı yollarla başkalarına aktarılmasıdır. Bu süreçte karşı tarafa aktarılacak istenen duygu, düşünce veya bilgiye **ileti** denir. Telefon, gazete, radyo, televizyon, genel ağ gibi araçlara ise **kitle iletişim araçları** denir.

Merhaba Aybüke.
Dünkü ödevi
yaptın mı?

Merhaba Arda.
Evet, yaptım.

İLETİŞİM

Sözlü

Duygu, düşünce ve bilgilerin dile özgü sesler ve sözcükler kullanılarak konuşma yoluyla karşı tarafa iletilmesidir.

Örnek:

- Karşılıklı konuşma
- Telefon görüşmesi
- Şarkı söylemek
- Günlük konuşmalar

Yazılı

Duygu, düşünce ve bilgilerin yazı aracılığıyla karşı tarafa iletilmesidir.

Örnek:

- Mektup ve e-posta
- Mesajlaşma (SMS)
- Afiş, broşür ve duyurular

Sözsüz (Beden Dili)

Duygu, düşünce ve bilgilerin dil ve yazı dışındaki her türlü beden hareketi ile karşı tarafa iletilmesidir.

Örnek:

- Beden dili
- Yüz ifadeleri, mimikler
- Ses tonu
- Simge ve işaretler

İletişimin Temel Öğeleri:

Kaynak	İletinin ilk çıktığı yerdir. İletiyi gönderen kişi veya topluluktur. (Cumhuriyet Bayramı töreninde şiir okuyan öğrenci.)
Alıcı	Kaynağın iletiyi hedef olarak seçtiği kişi veya topluluktur. (Törende okunan şiiri dinleyenler.)
İleti (Mesaj)	Kaynak tarafından aktarılan bilgi, tutum ve davranıştır. (Törende okunan yazı ve şiirler.)
Kanal	Kaynak ile alıcı arasındaki mesajın taşındığı fiziksel veya dijital araç, yol ve ortamdır. (Şiir okuyan öğrencinin sözleri, kanaldır.)
Geri Bildirim	İletişim sürecinde mesajı alanın mesaja verdiği yanıt veya tepkidir. (Dinleyicilerin, şiirden sonra okuyanı alkışlamaları, geri bildirimdir.)

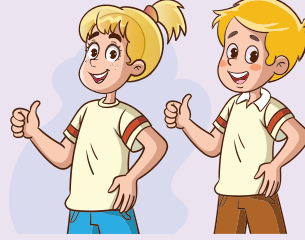

Mimik

Bir duygu veya düşüncenin **kaş, göz, ağız ve yüz** hareketleriyle anlatılmasına denir.

Jest

Bir duyguyu, düşüncüyü ya da bir konuyu anlatırken **el, kol, ayak** veya **baş** ile yapılan beden hareketlerinin tamamına verilen isimdir.

Etkili iletişim; bireylerin birbirlerini **açık, doğru** ve **samimi** bir biçimde anlayabilmeleri anlamına gelir.

Etkili İletişim İçin Gerekenler Şunlardır:

1. Açık, anlaşılır ve net ifadeler kullanmak
2. Cümleleri beden diliyle desteklemek
3. Başkalarını yargılamadan (ön yargısız) dinlemek
4. Empati kurarak karşıdakinin duygularını anlamak
5. İletişim hatalarından kaçınmak
6. Farklılıklara saygı göstermek

Farklılıklara Saygı

İnsanların düşünce, inanç, duygu ve davranışlarının farklı olabileceğini kabul edip buna **hoşgörüyle** yaklaşmaktır. Farklılıklara **saygı duymak** toplumda birlikte yaşama anlayışını güçlendirir.

NOTLARIM

ŞURUP BİLGİ

Parazit: İletişimin doğru anlaşılmasını engelleyen çevresel etkenlerdir. Trafikteki araç sesleri, kalabalıktaki uğultu gibi.

UNUTMAYALIM

El-kol, ayak-bacak ve baş hareketlerimiz **jest**; yüz ifadelerimiz ise **mimik** olarak adlandırılır. Jest ve mimiklerimiz bir bütün olarak mesajlar içerir, konuşmalarımızı destekler ve aynı zamanda konuşmalarımızın etkisini güçlendirir.

ŞURUP BİLGİ

Empati; bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak olaylara onun gözünden bakması, duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışması ve bunu karşısındaki yansımasıdır.

UNUTMAYALIM

Sen Dilinin Özellikleri:

- Olumsuz ve suçlayıcıdır.
- Davranıştan çok kişi odaklıdır.
- Karşıdaki kişi iletişim kurmaktan kaçınır.

UNUTMAYALIM

Ben Dilinin Özellikleri:

- Olumlu ve yapıcıdır.
- Kişiden çok davranış odaklıdır.
- Karşıdaki kişi iletişim kurmaya açıktır.

ŞURUP BİLGİ

Kişinin rahatsızlık verici bir durumla karşılaştığında karşıdaki kişiyi suçlamak yerine ona bu durumdan olumsuz etkilendiğini anlatması **ben dili** kullanıldığını gösterir.

SEN DİLİ

Karşıdaki kişiyi suçlayan, eleştiren ve genellikle iletişimi olumsuz etkileyen konuşma biçimidir.

- “Sen hiç kimseyi dinlemiyorsun.”
- “Hiçbir zaman odanı toplamıyorsun!”

BEN DİLİ

Kişinin yaşadığı duygu ve düşünceleri kendi üzerinden ifade etmesidir.

- “Sözüm kesildiğinde kendimi değersiz hissediyorum.”
- “Odanı toplamadığımda üzülüyorum.”

ETKİNLİK-1

Aşağıda verilen cümleleri “sen dili” veya “ben dili” olmalarına göre işaretleyiniz.

1

“Odanın dağınık olmasından rahatsız oluyorum.”

Sen Dili Ben Dili

2

“Ödevlerini zamanında yapmadığında başarının düşeceğinden endişe ediyorum.”

Sen Dili Ben Dili

3

“Çok gürültü yapıyorsunuz. Susun artık!”

Sen Dili Ben Dili

4

“Derste öğretmeni hiç dinlemiyorsun.”

Sen Dili Ben Dili

5

“Sınıfta yüksek ses olunca derse dikkatimi vermekte zorlanıyorum.”

Sen Dili Ben Dili

6

“Etkinlik saatine hep geç kalıyorsun.”

Sen Dili Ben Dili

7

“Sabah toplantıda seni göremeyince oldukça meraklandım.”

Sen Dili Ben Dili

8

“Konuşurken çok kaba davranıyorsun.”

Sen Dili Ben Dili

9

“Eşyalarımın izinsiz kullanılmasından rahatsız oluyorum.”

Sen Dili Ben Dili

İletişimi Olumlu Etkileyen Davranışlar

- ✓ Can kulağıyla dinlemek
- ✓ Bireysel farklılıklara dikkat etmek
- ✓ Ben dili ile konuşmak
- ✓ Empati kurmak
- ✓ Göz teması kurmak
- ✓ Olumlu yaklaşmak ve nazik olmak
- ✓ Konuşmacının sözünü kesmemek
- ✓ Karşımızdaki kişiye saygı duymak

İletişimi Olumsuz Etkileyen Davranışlar

- ✗ Ön yargılı olmak
- ✗ Sürekli eleştirmek
- ✗ Emir cümleleri kullanmak
- ✗ Tehdit etmek
- ✗ Argo kelimeler kullanmak
- ✗ Alay etmek
- ✗ Sen dili kullanmak
- ✗ Karşısındakini küçümsemek
- ✗ Empati kurmamak

Etkin Dinleme

Etkin dinleme, konuşan kişiyi doğru anlamak amacıyla kurulan iletişim biçimidir. Etkin dinleyen kişi, yalnızca söylenenleri değil, karşısındakinin hislerini de anlamaya çalışır.

İyi Bir Dinleyicinin Özellikleri:

Dinlerken vereceği cevabı düşünmez.

Son sözü söylemek için çaba sarf etmez.

Konuşmacıyı, sözünü kesmeden dinler.

Yargılamadan, suçlamadan dinler.

Dinlerken başka işlerle uğraşmaz.

Konuşmacıyla göz teması kurar.

İyi Bir Konuşmacının Özellikleri:

Kelimeleri doğru telaffuz eder.

Konuşma öncesinde konuya hâkimdir.

Düşüncelerini açık ve net bir şekilde ifade eder.

NOTLARIM**ŞURUP BİLGİ**

Dikkatsizlik, sabırsızlık, empati kurmama, yanlış ifade gibi nedenlerle **iletişim sorunları** veya çatışmalar yaşanabilir.

UNUTMAYALIM

Konuşanı dikkatle ve saygıyla dinlemek, ben dilini kullanmak, göz teması ve empati kurmak **etkili iletişim** için oldukça önemlidir.

ŞURUP BİLGİ

Etkili iletişim yalnızca sözcüklerle kurulmaz. İnsanların bakışları, **ses tonları**, **beden dili** ve **davranışları** da iletişimin bir parçasıdır.

ETKİNLİK- 2

Aşağıda verilen cümlelerden iletişimi olumlu etkileyen davranışları “✓”, olumsuz etkileyen davranışları ise “X” sembolü ile işaretleyiniz.

1.

Ön yargılı davranmak.

☐

2.

Ben dili kullanmak.

☐

3.

Göz teması kurmak.

☐

4.

Emir cümleleri kullanmak.

☐

5.

Sürekli eleştirmek.

☐

6.

Empati kurmak.

☐

ETKİNLİK- 3

Aşağıda boş bırakılan yerlere uygun kelimeleri yazınız.

Empati

Yazılı

Etkin

Mimik

Sen dili

Beden

1

Mektuplar, elektronik postalar ve afişler iletişim unsurlarıdır.

2

Bir duygu veya düşüncenin kaş, göz, ağız ve yüz hareketleriyle anlatılmasına denir.

3

Bir kişinin, kendini karşıdaki kişinin yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışması kavramı ile ilgilidir.

4

Konuşanı dikkatle dinleyerek, onu anladığını söz ve davranışlarla göstermeye dinleme adı verilir.

5

Karşımızdaki kişiye onu anladığımızı hissettirebilmek için dilini kullanmalıyız.

ETKİNLİK- 4

Aşağıda verilen açıklamaları iletişim çeşitlerine göre gruplandırınız.

1	Ali'nin okuldan eve geldiğinde annesine "Merhaba anneciğim..." demesi
2	Bilge'nin yurt dışındaki kuzenine cep telefonundan mesaj atması
3	Ayşe'nin kendisine kötü davranan kardeşine kızgın kızgın bakması
4	Okumak için başka şehre giden Hakan'ın köyündeki yakınlarına mektup göndermesi
5	Mehtap Hanım'ın uzun yıllar sonra gördüğü arkadaşına gülümsemesi
6	Otogarda görevli Hasan Bey'in otobüslerin kalkış saatini anons etmesi

Sözlü İletişim

Sözsüz İletişim

Yazılı İletişim

ETKİNLİK- 5

Verilen açıklamalarda doğru olanları "✓", yanlış olanları "X" sembolü ile işaretleyiniz.

	AÇIKLAMALAR	✓	X
1	İletişimde el, kol ve baş ile yapılan içgüdüsel veya iradeli hareketlere jest denir.		
2	İnsanlara ön yargılı yaklaşmak iletişimi olumlu etkiler.		
3	"Derslerinle hiç ilgilenmiyorsun." ifadesi sen dili kavramına örnektir.		
4	Etkili iletişim yalnızca sözcüklerle kurulur.		
5	İletişimde kaynak tarafından aktarılan bilgi, tutum ve davranışlara mesaj adı verilir.		
6	Küçümsemek ve alay etmek iletişimi olumsuz yönde etkiler.		
7	Konuşanı dikkatle dinlemek, ben dilini kullanmak ve empati kurmak etkili iletişim için oldukça önemlidir.		

1.

Sen Dili	Ben Dili
Kişi kendisini kısıtlanmış hisseder.	Kişi savunmaya itmez.
Kişi konuşmaktan kaçınır.	Kişi konuşmaya istekli olur.
Yargılayıcı, eleştirici ve suçlayıcıdır.	Yapıcı, anlayışlı ve empatiye dayalıdır.

Tablodaki bilgilerden hareketle,

- I. Ben dili iletişimi destekleyici, sen dili iletişimi engelleyicidir.
- II. Sen dili kişinin kendisini baskı altında hissetmesine neden olur.
- III. Ben dili konuşmayı teşvik eder.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

2.

Sağlıklı bir iletişim kurmak için düşüncelerimizi net bir şekilde ifade etmeliyiz. İletişime geçtiğimiz kişiden bakışlarımızı kaçırmamalı, onunla iletişim içinde olduğumuzu hareketlerimize de yansıtmalıyız.

Verilen açıklamada olumlu bir iletişim için gerekli olan;

- I. açık ve anlaşılır bir konuşma yapma,
- II. beden dilini kullanma,
- III. göz teması kurma

unsurlarından hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

3.

Sözel iletişimde “sen dili” yerine “ben dili” kullanmak etkili iletişim açısından önemlidir. Çünkü sen dili olumsuz bir iletişim türü iken ben dili olumludur.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerden hangisinde “ben dili” kullanılmıştır?

- A) Bu konuda çok sorumsuz davranıyorsun.
- B) Bana hiç yardım etmiyorsun.
- C) Ödevi bitirmediğin için kaygılanıyorum.
- D) Her zamanki gibi bencilce hareket ediyorsun.

4. Empati, bir kişinin kendisini başkasının yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini anlama çabasıdır. Bu sayede insanlar, hem kendi çevresindeki insanları hem de diğer canlıları daha iyi anlar. Empati, kişinin kendi benliğinden çıkarak başkalarının tecrübelerini yaşamasına olanak tanır. Örneğin; afet yaşayan bir yeri gördüğünüzde, oradaki insanların karşılaştığı zorlukları hayal ederek onlara yardım etmek isterseniz empati kurmuş olursunuz.

Verilenlerden yola çıkılarak empati kavramı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bir başkasının duygularını anlamamıza imkân tanır.
- B) Sosyal sorumluluk bilincimizi harekete geçirebilir.
- C) Başkalarının düşünceleri üzerinde baskı kurmamıza olanak sağlar.
- D) Daha anlayışlı bir birey olmamıza katkıda bulunur.

5. Gerek günlük yaşamda gerek dijital ortamlarda iletişim sorunları veya çatışmalar yaşanabilir. Bu çatışmalar kimi zaman kişinin kendi davranışlarından, kimi zaman da iletişim kurduğu kişiden kaynaklanabilir. İletişimi bozan tutum ve davranışlar iletişim engelleri olarak adlandırılır.

Aşağıdakilerden hangisi bir iletişim engeli olarak ifade edilemez?

- A) Alaycı bir üslup kullanmak
- B) Karşıdaki kişinin sözünü kesmek
- C) Göz teması kurmak
- D) Sık sık öğüt vermek

6. Sözlü iletişim; duygu, düşünce ve bilgilerin dile özgü sesler ve sözcükler kullanılarak karşı tarafa iletilmesidir.

Buna göre;

- I. toplantı konuşmaları,
- II. mobil mesajlar,
- III. elektronik postalar

örneklerinden hangilerinin sözlü iletişime ait olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

7.

Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasına iletişim denir. İnsan, toplumsal bir varlıktır ve toplumun bir üyesi olarak diğer insanlarla iletişim hâlidir. Bu iletişimi duygu ve düşüncelerini yazarak, konuşarak veya beden diliyle gerçekleştirir.

Buna göre;

- I. Ahmet'in okula geç kalma sebebini öğretmenine anlatması,
- II. Zeynep'in bugünkü ödevi soran arkadaşına mesaj yazarak cevap vermesi,
- III. Serpil Hanım'ın akşam hangi yemeği yapacağını düşünmesi

durumlarından hangileri iletişim kavramına örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

8. Aşağıda Nesrin Öğretmen'in derste öğrencilerine "ağaçların neden korunması gerektiği" ile ilgili yaptığı açıklama verilmiştir.

Nesrin Öğretmen

Sevgili öğrencilerim, kendinizi bir fidan olarak hayal edin. Kocaman bir ağaç olup gölgenizde çocukların oynayacağını düşünün... Bir gün iki yaramaz çocuk geliyor ve sizin dallarınızı kırıyor. Ayrıca bu çocuklar gövdenize taşla çentikler atıyor. Canınız yanıyor. Bir ağaç olarak bu durumda ne düşünürdünüz?

Nesrin Öğretmen'in öğrencilerine aşağıdaki iletişim becerilerinden hangisini kazandırmayı amaçladığı söylenebilir?

- A) Ben dili kullanabilme
B) Empati ile yaklaşabilme
C) Göz teması kurabilme
D) Beden dilini kullanabilme

9. Selçuk Bey, kahvaltıdan sonra gazetesini okumak için salona geçtiğinde çocukları Ece ve Ekrem çok fazla gürültü yapmışlardır. Gazetesini okuyamayan Selçuk Bey, çocuklarına iki farklı tepki vermiştir:

I. Tepki: "Siz ne kadar çok bağıırıyorsunuz böyle!"

II. Tepki: "Bağıırdığınız zaman rahatsız oluyorum ve gürültü yaptığınız için gazetemi okuyamıyorum."

Verilen iki farklı tepki değerlendirildiğinde Selçuk Bey hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İlk tepkide davranışın kendisini somut olarak nasıl etkilediğini açıklamıştır.
B) İlk tepkide sen dili, ikinci tepkide ben dili kullanmıştır.
C) İlk tepkisi yakınlığı azaltıcı, anlaşmazlığı artırıcıdır.
D) İkinci tepkisinde kendisinde oluşan duyguları ifade etme yolunu bulmuştur.

10. Toplum içinde etkili iletişim yöntemlerini kullanarak doğru iletişim kurmak, sosyal ilişkileri olumlu etkiler.

Aşağıdakilerden hangisi etkili iletişim yöntemleri arasında yer almaz?

- A) İnsanları anlamaya çalışmak
B) Sürekli kendi hakkımızda konuşmak
C) Empati kurmak
D) Ön yargısız yaklaşmak

Özel Gereksinimli Bireyler İçin Fırsat Eşitliği

Özel Gereksinimli Bireyler

Yaşlılarından farklı ihtiyaçları olan bireylerdir.

Günlük yaşamda ek desteğe ihtiyaç duyarlar.

Bu farklılıklar;

- Görme,
- İşitme,
- Hareket (yürüme),
- Öğrenme, iletişim vb.

Toplumda Özel Gereksinimli Bireyler İçin Neler Yapılmalıdır?

- ! Özel gereksinimli bireyler toplumun ayrılmaz bir parçası olarak görülmelidir.
- ! Özel gereksinimli bireylere empatiyle yaklaşılmalıdır.
- ! Okullarda, iş yerlerinde ve sosyal alanlarda özel gereksinimli bireylere uygun düzenlemeler yapılmalıdır.

Fırsat Eşitliği

Tüm insanların doğdukları yer, cinsiyetleri, ailelerinin ekonomik durumu ya da sahip oldukları özellikler ne olursa olsun aynı haklara sahip olmalarıdır.

Fırsat Eşitliği Neden Önemlidir?

- Bireyler kendini geliştirir.
- Kişiler hayallerine ulaşırlar.
- İnsanların öz güveni artar.
- Barış ve huzur ortamı oluşturur.

NOTLARIM

UNUTMAYALIM

Özel gereksinimli birey, doğuştan veya sonradan herhangi bir sebeple bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal veya sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybettiği için günlük yaşama uyum sağlayamayan kişidir.

ŞURUP BİLGİ

Okul ve sosyal alanlarda özel gereksinimli bireyler için şu düzenlemeler yapılmaktadır:

- Rampalar
- Asansörler
- Özel eğitim desteği vb.

UNUTMAYALIM

Özel gereksinimli bireylerin sosyal hayata katıldığı bir toplum daha güçlü, mutlu ve huzurlu olur. Şefkat, anlayış, merhamet ve sevgi ile desteklenen **fırsat eşitliği** ülkeyi geliştirir.

ŞURUP BİLGİ

Fiziksel altyapı eksikliklerinin yanı sıra genel ağ siteleri ve uygulamaların özel gereksinimli bireylerin kullanımına uygun olmaması önemli sorunlar ortaya çıkarmaktadır.

UNUTMAYALIM

Toplumda özel gereksinimli bireyler, özellikle **ayrımcılık** başta olmak üzere pek çok olumsuz tutum ve davranışa maruz kalabilmektedir.

ŞURUP BİLGİ

Temel insan hakları; tüm bireylerin yalnızca insan olmasından dolayı sahip olduğu, **devredilemez ve vazgeçilemez** haklardır.

Özel gereksinimli bireylere yönelik fırsat eşitliğini sürdürmek için günlük yaşamda yapılabilecek bazı çalışmalar:

1. Erişilebilir girişler ve rampalar yapmak.
2. Asansör ve geniş kapılar gibi fiziksel düzenlemeler yapmak.
3. İş yerinde esnek çalışma saatleri düzenlemek.
4. Görme ve işitme destekleri (alt yazı, işaret dili) sağlamak.

Erişilebilirlik

Erişilebilirlik, **özel gereksinimli bireylerin** fiziksel, zihinsel veya duygusal engelleri aşarak toplumdaki diğer bireylerin ulaşabildikleri kaynaklara ulaşma ve bu kaynaklardan faydalanabilmesidir.

Fiziksel Erişilebilirlik

Özel gereksinimli bireylerin kamu binaları, okullar, parklar, ulaşım ve iş yerleri gibi alanlara bağımsız ve güvenli şekilde erişebilmelerini sağlayan düzenlemeler bütünüdür.

Örnek:

- Rampalar, asansörler
- Geniş kapılar
- Engelli tuvaletleri

Dijital Erişilebilirlik

Özel gereksinimli bireylerin genel ağ siteleri, eğitim materyalleri ve dijital içeriklere; görme, işitme, hareket veya bilişsel farklılıkları olsa bile etkili şekilde erişebilmelerini sağlayan düzenlemelerdir.

Örnek:

- Alt yazı ve işaret dili
- Yüksek kontrast
- Braille (Breyil) alfabesi

Sosyal ve Kültürel Erişilebilirlik

Özel gereksinimli bireylerin kültürel, sosyal ve toplumsal etkinliklere, değerlere ve ilişkilere eşit ve aktif katılımını sağlayan tutumlar, hizmetler ve düzenlemelerdir.

Örnek:

- Müzelerde veya sinemalarda engelsiz giriş ve oturma düzeninin olması gibi.

NOTLARIM

Aşağıda özel gereksinimli bireylerin yaşam kalitelerini artırmak ve fırsat eşitliğini sağlamak için yapılan çalışmalara örnekler verilmiştir.

Özel gereksinimli bireyler için hazırlanmış işitme cihazı

Özel gereksinimli bireyler için hazırlanmış Braille (Breyil) alfabesi

Özel gereksinimli bireyler için araç içi erişilebilirliği sağlayan rampa

Umut Evleri

Özel gereksinimli bireylerin toplum yaşamına aktif katılımları ve temel becerileri kazanmaları sağlanarak bağımsız yaşamaları amaçlanmaktadır.

Gündüz Bakım Merkezleri

Özel gereksinimli bireye bakım veren aile bireylerinin gün içinde kendilerine vakit ayırıp sosyal hayata katılmalarını sağlar.

Geçici ve Misafir Bakım Hizmeti

Özel gereksinimli bireylere, ailelerinin hac, umre, sağlık, seyahat gibi durumlarında geçici olarak hizmet verilen bir bakım modelidir.

Özel Bakım Merkezleri

Özel gereksinimli bireylere hizmet veren bu kuruluşlar sürekli bakım ve desteğe ihtiyaç duyan bireylere yönelik çalışmalar yapmaktadır.

NOTLARIM

UNUTMAYALIM

Özel gereksinimli bireyler için yapılan çalışmaların ortak amacı, onların **yaşam kalitesini** ve **toplumsal katılımını** en üst düzeye çıkaracak şekilde bağımsızlık, eşitlik ve fırsat eşitliği sağlamaktır.

ŞURUP BİLGİ

Özel gereksinimli bireyler okullarda dışlanmadan yer almalı, onlar için sınıf içi uyarlamalar yapılmalıdır.

UNUTMAYALIM

Özel gereksinimli bireylerin; erişilebilirlik, kapsayıcılık ve adalet ilkeleri doğrultusunda eğitim ve sosyal hayata toplumdaki diğer bireyler gibi katılmasını sağlamak **fırsat eşitliği** ile mümkündür.

BİLİYOR MUSUN?

Timurlenk:

Timur Devleti'nin kurucusudur. Timurlenk'in adındaki "lenk" eki, aksak anlamına gelmektedir. Savaşlar sırasında ayağından ve elinden aldığı yaralara rağmen ülkeler fethederek tarihte silinmez bir iz bırakmıştır.

BİLİYOR MUSUN?

Thomas Alva Edison:

Biz onu ampulü icat eden adam olarak tanırız. İşitme engelinin olması, onu umutsuzluğa sürüklemeyiz. Bu durum onun yalnız olarak yeni icatları için düşünmesine ve kendini geliştirmesine sebep olur. Böylece 2500'e yakın buluşa imza atar.

Engelsiz Yaşamlar - Başarı Hikâyeleri:

Özel gereksinimli bireylerin hayata tutunmalarını ve başarılı olmalarını sağlayan özellikler şunlardır:

Pes etmemek

Azimli olmak

Sabırlı olmak

Kararlı olmak

Pekin 2008
Paralimpik
Oyunları

Altın Madalya Kazanan Türk Sporcu

Gizem GİRİŞMEN
Okçuluk (Klasik Yay)

Gizem Girişmen, Pekin 2008 Paralimpik Oyunları'nda okçuluk klasik yay kategorisinde Çin'li rakibini yenerek Paralimpik Oyunları tarihinde Türkiye'ye ilk altın madalya kazandıran kadın sporcu oldu.

Çanakkale
Anzak Koyu
Yüzme Yarışı

Batuhan Eruçar (Millî Yüzücü)

Serebral palsi nedeniyle doğuştan özel gereksinimli olan Batuhan Eruçar doktor tavsiyesiyle yüzmeye başladı. Yüksek performansı ile birçok yarışmada madalyalar kazandı.

Bugüne kadar 120'den fazla madalya kazanan Eruçar'ın en önemli başarısı, Çanakkale Anzak Koyu Yüzme Yarışı'nı özel gereksinimli bir sporcu olarak birincilikle tamamlamasıdır.

NOTLARIM

ETKİNLİK- 6

Aşağıda boş bırakılan yerlere uygun kelimeleri yazınız.

☐ Fırsat eşitliği	☐ Vazgeçilemez	☐ Empati
☐ Özel gereksinimli	☐ Yasalar	☐ Ön yargı

- Herhangi bir sebeple bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal veya sosyal yeteneklerini kaybettiği için normal yaşamın gereklerine uyum sağlayamayan kişilere birey denir.
- İnsanların doğdukları yer, cinsiyetleri, ailelerinin ekonomik durumu ya da sahip oldukları özellikler ne olursa olsun aynı haklara sahip olmalarına denir.
- Özel gereksinimli bireylerin hakları ile güvence altına alınmıştır.
- Temel insan hakları, her bireyin yalnızca insan olmasından dolayı sahip olduğu haklardır.
- İnsanın kendisini başkasının yerine koymasına denir.

ETKİNLİK- 7

Verilen açıklamalarda doğru olanları “✓”, yanlış olanları “X” sembolü ile işaretleyiniz.

	AÇIKLAMALAR	✓	X
1	Özel gereksinimli bireylerin hayalleri, yetenekleri ve güçlü yönleri vardır.		
2	Okullarda rampa ve asansör gibi düzenlemeler fırsat eşitliğinin bir parçasıdır.		
3	Fırsat eşitliği sadece eğitimle ilgili bir konudur, sosyal hayatı kapsamaz.		
4	Fırsat eşitliği bireylerin öz güvenini artırarak hayata umutla bakmalarını sağlar.		
5	Özel gereksinimli bireylerin toplumda yer alması, toplumun daha güçlü ve huzurlu olmasına katkı sağlar.		
6	Tekerlekli sandalye kullanan bir öğrencinin farklı alanlarda yetenekli olması imkânsızdır.		

ETKİNLİK- 8

Özel gereksinimli bireylere sunulan fırsat eşitliği örneklerini ilgili oldukları alanlarla eşleştiriniz.

1

Ders materyallerinin büyük puntolu, kabartma veya dijital erişilebilir formatlarda sunulması.

2

Fiziksel ve ruhsal rehabilitasyon hizmetlerine kolay erişim imkânlarının olması (ev ziyareti seçenekleri gibi).

3

Toplu taşıma araçlarında alçak tabanlı otobüsler, görsel ve işitsel durak bilgilerinin sunulması.

4

İş yerlerinde uyarlanmış iş istasyonları ve esnek çalışma saatlerinin olması.

a.

Sağlık

☐

b.

Eğitim

☐

c.

İstihdam

☐

d.

Ulaşım

☐

ETKİNLİK- 9

Başarılı olan özel gereksinimli bireylerin sık görülen kişilik özelliklerini “✓” sembolü ile işaretleyiniz.

a.

Güçlükler karşısında pes etmemek

☐

b.

Azimli davranmak

☐

c.

Çabuk sonuç beklemek

☐

d.

Pozitif bakış açısına sahip olmak

☐

e.

Gelişime açık olmak

☐

f.

Kararlı olmak

☐

g.

Karamsar olmak

☐

h.

Gayretli olmak

☐

ı.

Motivasyonu düşük olmak

☐

1. Toplumdaki dezavantajlı yani özel gereksinimli bireylerin seyahat etmelerini, gıda, barınma ve sağlık gibi temel ihtiyaçlara erişimlerini kolaylaştıracak uygulamalar vardır.

Aşağıdakilerden hangisi özel gereksinimli bireylerin ulaşım alanındaki ihtiyacını kolaylaştırmak için yapılmış bir uygulamadır?

- A) Uzun süreli bakım hizmetleri için barınma imkânı sağlamak.
- B) Ders materyallerini büyük puntolu, kabartma veya dijital erişilebilir formatta sunmak.
- C) Tren ve metro istasyonlarına asansör, rampalar ve özel gereksinimli erişim yolları yapmak.
- D) İşe alım süreçlerinde ayrımcılığı önleyen düzenlemeler hazırlamak.

2.

GENEL AĞ HABERİ

Karabük'te Özel Gereksinimli Bireylere Evde Bakım Hizmeti

Özel gereksinimli bireylere sağlık durumu ve yaşam koşullarına göre haftalık ya da aylık aralıklarla ziyaretler gerçekleştiriliyor. Temizlik ile ilgili temel ihtiyaçlar ekipler tarafından karşılanıyor. Bu hizmetle vatandaşların günlük yaşamları kolaylaştırılırken, aynı zamanda onlara güven ve huzur dolu bir destek sunuluyor.

Genel ağ haberinde yer alan bu çalışmanın amaçları arasında;

- I. özel gereksinimli bireylerin sağlıklı bir yaşam sürdürmelerini sağlamak,
- II. dezavantajlı vatandaşlarımızın yaşam kalitelerini artırmak,
- III. özel gereksinimli kişilere fırsat eşitliği oluşturmak

durumlarından hangileri yer alır?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. Özel gereksinimli bireyler; fiziksel, zihinsel, duygusal veya gelişimsel özellikleri nedeniyle eğitimde ve günlük yaşamda ek desteğe ihtiyaç duyabilirler. Bu bireylerle iletişim kurarken ve onlara yaklaşırken dikkat edilmesi gereken bazı tutum ve davranışlar vardır.

Aşağıdakilerden hangisi özel gereksinimli bireylere yaklaşırken sergilenecek tutum ve davranışlar arasında yer almaz?

- A) Yardım teklif edip kabul edilirse destek sağlamak
- B) Özel gereksinimli bireyi engeliyle tanımlamak
- C) Saygılı, sabırlı ve uygun bir dil kullanmak
- D) Onayını almadan müdahale etmemek

4. Bir okulda özel gereksinimli bir öğrenci, fikirlerini sözlü olarak ifade edemediği için öğretmen ona tabletle yazılı olarak da görüş bildirme seçeneği sunmuştur. Bu uygulama sayesinde öğrenci tartışmalara daha aktif katılmaya başlamıştır.

Buna göre, öğretmen öğrencinin hangi temel hak ve özgürlüğünü kullanmasını sağlamıştır?

- A) Düşünce ve ifade özgürlüğü
- B) Seyahat özgürlüğü
- C) Sağlık hakkı
- D) Din ve vicdan özgürlüğü

5. Ülkemizdeki bir belediye birimi, herkesin sosyal hayata eşit katılımını sağlamak için kent merkezindeki kaldırımları alçaltmış ve kaymaz yüzeyli hâle getirmiştir. Toplu taşıma araçlarına tekerlekli sandalye bağlama aparatı ve görsel duyuru panoları eklenmiş, kültür merkezine özel gereksinimli bireyler için erişimli tuvaletler yaptırılmıştır.

Metinde bahsi geçen belediyenin yaptığı faaliyetler aşağıdakilerden hangisini güçlendirmeye yöneliktir?

- A) Geleneksel mimariyi
B) Fırsat eşitliğini
C) Çevre bilincini
D) Finansal okuryazarlığı

6. Fırsat eşitliği insanların doğdukları yer, cinsiyetleri, ailelerinin ekonomik durumu ya da sahip oldukları özellikler ne olursa olsun aynı haklara sahip olmaları anlamına gelir.

Buna göre;

- I. işe alım veya terfilerde ayrımcılık yapılması,
II. kız ve erkek öğrencilerin aynı şartlarda eğitim görmesi,
III. özel gereksinimli bireyler için rampa ve asansörler yapılması

durumlarından hangileri fırsat eşitliğine örnek gösterilebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

7.

Yusuf Akgün (Ressam)

İğdır'da altı yaşındayken elektrik akımına kapılarak iki kolunu kaybeden Yusuf Akgün devlet korumasında büyüdü.

Zorluklara rağmen ağızyla resim yapmayı öğrenerek sanata yöneldi; yüzme, atletizm, kickboks ve tiyatro gibi alanlarda da kendini geliştirdi. Çok sayıda sergi açtı, ödüller kazandı.

Moda ve tekstil lisansının ardından toplum çalışmaları alanında yüksek lisans yaptı.

Buna göre Yusuf Akgün hakkında,

- I. Farklı alanlarda kendini geliştirmiştir.
II. Yurt dışında eğitim almıştır.
III. Azimli ve kararlı bir tutum sergilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

Millî Meseleler Karşısında Türk Toplumunun Tutum ve Davranışları

Birlik ve Dayanışma Ruhu

Türk toplumu, tarih boyunca millî meselelerde kenetlenmeyi başarmıştır. **Bu ruhun kaynağı:**

- Tarih,
- Kültür,
- Bağımsızlık bilincidir.

Ülkemizde vatanın birliği, güvenliği ve geleceği söz konusu olduğunda ortak hareket edilir.

UNUTMAYALIM

Millî mesele; bir milletin varlığı, birliği, güvenliği ve çıkarlarını ilgilendiren, toplumun tamamını etkileyen ve devlet ile halkın birlikte çözüm aradığı önemli konulardır.

Türk milleti şu durumlarda birlik ve beraberlik içinde hareket eder:

- ! **Afetler:** Deprem, sel, yangın gibi olaylarda,
- ! **Savaş ve güvenlik tehditleri:** Ülkenin bağımsızlığı söz konusu olduğunda,
- ! **Ulusal krizler:** Ekonomik krizler, salgın hastalıklar gibi durumlarda,
- ! **Millî projeler:** Bilim, teknoloji alanında ve kalkınma ile ilgili büyük yatırımlar olduğunda,
- ! **Spor ve başarılar:** Millî takımların uluslararası başarılarında.

Unutmayınız:

Türk milletin millî meselelerde en belirgin özelliği **yardımlaşma** ve **dayanışma** anlayışıdır.

Zorluklar ve başarılar bireylerde **sorumluluk duygusunu** ve **toplumsal görev bilincini** güçlendirir.

Türk toplumu, **millî meselelerde** gösterdiği **duyarlılıkla** her alanda saygı uyandırmaktadır.

Kültürel değerlerin korunması, sınır güvenliği gibi konularda toplumun genelinde güçlü bir **farkındalık** vardır.

NOTLARIM

ŞURUP BİLGİ

Türk toplumu, ülkenin birlik ve bağımsızlığını korumak için afetlerden ekonomik sorunlara kadar birçok alanda dayanışma içinde hareket etmiş ve ortak irade sayesinde zorlukları birlikte aşmıştır.

UNUTMAYALIM

Günümüzde millî konularda duyarlılık gösteren Türk toplumu tarih bilinciyle hareket ederek ülkenin geleceğine katkı sağlar.

ŞURUP BİLGİ

Özellikle millî bayramlarda cadde ve sokaklara bayraklar asılmasının nedeni milletimizin **bağımsızlık ve egemenlik** duygusunu, millî birlik ve beraberliğini göstermek içindir.

UNUTMAYALIM

Sporcularımızın yarışmalarda elde ettiği madalyalar **vatan sevgisi, sabır ve inançla** yoğrulmuş birer gurur nişanesidir.

ŞURUP BİLGİ

15 Temmuz 2016'da Türkiye, demokratik düzeni ve bağımsızlığı hedef alan bir darbe girişimiyle karşı karşıya kalmıştır. Ancak Türk milleti, devletinin yanında yer alarak büyük bir **cesaret, kararlılık ve birlik ruhu** sergilemiştir.

Millî kimlik; bir milletin kendine özgü düşünüş, yaşayış, dil, töre, gelenek, toplumsal değer ve kurallardan oluşan özellikler bütünüdür.

Millî kimlik şu unsurlardan oluşur:

Tarih

Dil

Din

Kültür

Millî kimliği tanımanın faydaları şunlardır:

Nereden geldiğimizi kim olduğumuzu bilmemizi sağlar.

Geçmişle bağlantı kurarak aidiyet hissi oluşturur.

Toplumsal dayanışmaya yöneltir.

Ortak bir kader anlayışı oluşturur.

Hangi değerlere sahip olduğumuzu öğretir.

Türk toplumunun geçmişten günümüze ortak duygu ve düşünceyle hareket ettiği bazı önemli olaylar şunlardır:

Millî Mücadele Dönemi

İşgallere karşı Türk milleti Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde mücadele etmiş ve bağımsızlığını elde etmiştir.

6 Şubat 2023 Depremi

Ülke genelinde büyük bir yardımlaşma ve dayanışma seferberliği oluşmuştur. Arama-kurtarma çalışmaları ortak bir ruhla yürütülmüştür.

A Millî Kadın Voleybol Takımı

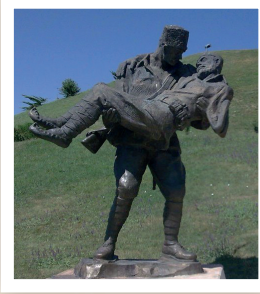
Uluslararası turnuvalarda elde edilen başarılar toplumda coşku, gurur ve birlik duygusu oluşturmıştır.

Paralimpik Yüzme Başarıları

Paralimpik Oyunları'nda millî sporcularımız çok sayıda altın, gümüş ve bronz madalya kazanmıştır.

NOTLARIM

Baba-Oğul Şehitlik Anıtı

Dumlupınar-Kütahya

Çetmili Kara Ali Çavuş, Anadolu'da Millî Mücadele başlayınca, Doğu Cephesi'nden Batı Cephesi'ne koşmuş, Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nde 19 yaşındaki Alay Sancaktarı Mehmet Onbaşı ile karşılaşmıştır. Mehmet Onbaşı, onun 11 yıl önce bırakıp gittiği oğludur. Bu büyük asker 31 Ağustos 1922 günü, 11 yıl sonra kavuşabildiği oğlunun kollarında şehit düşmüştür. Oğlu kahraman Onbaşı Mehmet de 9 Eylül 1922 günü İzmir'e giren birliğin başında şehit olmuştur.

SORU-CEVAP

Metinde anlatılan bilgilerde Türk milletinin hangi özelliğinin ön plana çıktığı söylenebilir? Yazınız.

Demokrasi ve Millî Birlik Günü

15 Temmuz 2016'da Türkiye, karşı karşıya kaldığı darbe girişiminde milleti ve devletiyle omuz omuza vererek tüm dünyaya örnek olacak bir direniş ve mücadele sergilemiştir. Türk demokrasisini hedef alan hain girişim, halkın demokrasiyi ve seçilmiş iradeyi korumak için gösterdiği destansı direnişle geri püskürtülmüştür. O günün şanlı direnişini ve ruhunu gelecek nesillere aktarmak amacıyla 15 Temmuz; "**Demokrasi ve Millî Birlik Günü**" olarak kabul edilmiştir.

SORU-CEVAP

Darbe girişimi karşısında Türk milletinin sergilediği tutumu değerlendiriniz.

UNUTMAYALIM

Spor, sanat ve bilimdeki başarılar toplumu birleştirir. Türkiye Kadın Millî Voleybol Takımı'nın dünya şampiyonluğu, Aziz Sancar'ın Nobel Kimya Ödülü alması Türk toplumunun birliğine katkı sağlayan başarılardan yalnızca birkaçıdır.

ŞURUP BİLGİ

Türk milleti, millî meselelerde tarih boyunca birlik olmuştur. Millî Mücadele sırasında işgal altındaki bölgelerde halk, Kuvâ-yı Millîye birlikleri kurarak yaşadığı bölgeyi savunmuştur.

UNUTMAYALIM

Millî Mücadele sırasında çıkarılan Tekâlif-i Millîye Emirlerinin uygulanmasıyla Türk milleti, evdeki yiyecek, giyecek, silah ve benzeri malzemeleri ordunun ihtiyaçlarını karşılamak üzere vermiştir.

ETKİNLİK-10

Türk milletinin Millî Mücadele’de gösterdiği tutum ve davranışlar halkımızın hangi değerlere sahip olduğunu gösterir? İşaretleyiniz.

Millî Mücadele Dönemi’nde Mustafa Kemal Paşa tarafından Tekâlîf-i Millîye Emirleri yayımlandı. Bu emirlerle ordumuzun ihtiyaçlarının karşılanması amaçlandı.

- a. Fedakâr ☐ b. Vatansever ☐ c. Teslimiyetçi ☐
- d. Bağımsızlığa düşkün ☐ e. Misafirperver ☐

ETKİNLİK-11

Millî Mücadele Dönemi ile 15 Temmuz darbe girişimi sırasında yaşananları benzer ve farklılıklar açısından değerlendiriniz.

	AÇIKLAMALAR	Benzer	Farklı
1	Halk, vatanın bütünlüğünü ve bağımsızlığını korumak için birlik olmuştur.		
2	Millî Mücadele daha uzun sürerken 15 Temmuz darbe girişimi kısa sürede bastırılmıştır.		
3	Millî Mücadele’de iletişim olanakları sınırlıyken, 15 Temmuz darbe girişiminin bastırılmasında teknoloji ve medya (TV, telefon vb.) etkili olmuştur.		
4	Fedakârlık ve cesaret gösterilmiş, insanlar canlarını ortaya koymaktan çekinmemiştir.		
5	Millî Mücadele’de mücadele işgalci devletlere verilirken, 15 Temmuz’da devlet içindeki darbecilere karşı verilmiştir.		

ETKİNLİK-12

Millî kimliği tanımanın faydalarının anlatıldığı cümlelerden doğru olanları “✓” yanlış olanları “X” sembolü ile işaretleyiniz.

1.

Nereden geldiğini ve kim olduğunu bilmeyi sağlar.

2.

Yaşadığı topluma karşı bireyde aidiyet hissi oluşturur.

3.

Toplumsal yaşamda bugünü ve geleceği etkilemez.

4.

Ortak bir kader anlayışı oluşturur.

5.

Özgürlükleri ortadan kaldırır.

6.

İnsanları toplumsal dayanışmaya yönlendirir.

ETKİNLİK-13

Halkımızı gururlandıran aşağıdaki başarı örneklerinin ilgili olduğu alanları “✓” sembolü ile işaretleyiniz.

a

Türkiye Erkek Millî Futbol Takımı'nın Avrupa veya dünya çapında başarı kazanması

Spor

Sanat

b

Bir Türk filminin Oscar veya büyük film festivallerinde ödül kazanması

Spor

Kültür

c

Yerli bir otomobil veya elektrikli araç geliştirilmesi ve seri üretime geçilmesi

Sanayi

Sanat

d

Yerli bir savunma sistemi (hava savunma radarı, füze savunma sistemi) geliştirilmesi

Ticaret

Güvenlik

e

Prof. Dr. Aziz Sancar'ın önemli bir uluslararası ödül (Nobel) kazanması

Bilim

Edebiyat

f

Türk bir yazarın yazdığı eserlerle dünya çapında okunup ödüller alması

Edebiyat

Spor

1. Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen iki şiddetli deprem, pek çok ilde yıkıma ve can kayıplarına yol açtı. AFAD ekipleri, depremin ardından hızla bölgeye ulaşarak çadır kentler kurdu ve bu alanlarda yüz binlerce afetzedenin ihtiyaçları karşılandı. Türkiye'nin dört bir yanında vatandaşlar, dayanışma ruhuyla yardım kampanyaları için seferber oldu.

Bu haberde;

- I. toplumsal dayanışma,
- II. millî birlik ve beraberlik,
- III. kutuplaşma

kavramlarından hangileri hakkında bilgi verilmiştir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2.

GENEL AĞ HABERİ

Yapay Zekâ Destekli Tıp Sistemi

2025 yılında Türkiye, bilim dünyasında büyük bir başarıya imza attı. Prof. Dr. Elif Karadeniz liderliğindeki Ankara Bilim Üniversitesi ekibi, "MedAI-Türk" adlı yapay zekâ destekli tıp tanı sistemini geliştirdi. Bu sistem, hastalıkları erken dönemde tespit ederek doktorlara yardımcı oluyor ve tedavi sürecini hızlandırıyor.

Genel ağ haberinden hareketle,

- I. Yapay zekâ kullanılarak hastalıklara erken tanı konulması amaçlanmıştır.
- II. Ülkemiz adına sağlık alanında gurur verici bir gelişme yaşanmıştır.
- III. Ülkemizde ortalama yaşam süresinin azalması hedeflenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3.

Tekâlif-i Millîye Emirleri, ordunun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla 7-8 Ağustos 1921 tarihinde yürürlüğe giren kanunlardan biridir. Mustafa Kemal Paşa tarafından belirlenen bu emirler doğrultusunda savaş koşullarının ağırlığı sebebiyle her vatandaşın gücü oranında orduya katkı sağlaması zorunlu hâle getirilmiştir. Dönemin zor şartlarına rağmen Türk milleti bu sürece yalnızca yasal bir mecburiyet olarak değil, Millî Mücadele'nin başarısı için bir vatan görevi olarak bakmış; desteklerini gönüllülük bilinciyle yerine getirmiştir.

Verilen bilgilerden hareketle Türk milletinin aşağıdaki özelliklerinden hangisine sahip olduğu söylenemez?

- A) Toplumsal dayanışma
- B) Millî meselelerde duyarlılık
- C) Çağdaşlığı benimseme
- D) Vatanseverlik

4.

Tayyar Rahmiye Hanım, Osmaniye işgal edilince, Hüseyin Ağa'nın bölgesel kuvvetlerine katılmak istedi. Ancak Hüseyin Ağa ona, "Bacım, bu er işidir; sen cephe gerisinde daha yararlı olursun." dedi. Bunun üzerine Tayyar Rahmiye Hanım, "Vatan savunmasında hepimiz eriz. Düşman toprağımıza ayak basmış, mukaddes vatanımızı kirletmek istiyor. Elim silah tutarken nasıl savaşmam?" diye cevap verdi.

Buna göre, Tayyar Rahmiye Hanım hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vatansever ve cesaretlidir.
- B) Millî kimlik bilincinden yoksundur.
- C) Mücadele konusunda kararlıdır.
- D) Aidiyet duygusu yüksektir.

5.

Mete GAZOZ: Madalya Avcısı

8 Haziran 1999 tarihinde İstanbul'da doğdu. Babası, eski millî okçu Metin Gazoz, annesi İstanbul Okçuluk Kulübü başkanı Meral Gazoz'dur. Mete Gazoz, okçuluğa 3 yaşında başladı. Kendini gelişime adanarak zafere giden yolda emin adımlarla ilerledi. Omuzlarını geliştirmek için 8 yaşına kadar yüzme kursuna gitti. Koordinasyonuna katkı sağlamak için de basketbol oynadı. Görme ve dikkat yeteneğini geliştirmek için 1 yıl boyunca resim kursuna giden sporcu, göz ve el koordinasyonuna katkı sağlamak için ise 2 yıl boyunca piyano eğitimi aldı.

Verilen bilgilere göre Mete Gazoz için,

- I. Toplumsal görev bilinci gelişmiştir.
- II. Millî meseleler karşısında duyarsız kalmıştır.
- III. Kendisini geliştirmenin yollarını aramıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

6.

Türk milletinin birlik ve beraberliğini pekiştiren özel günler vardır. Bu özel günler arasında millî bayramlarımız yer alır. Bu günlerde meydanlar, okul bahçeleri ve evler bayraklarla donatılır; genç yaşlı herkes aynı heyecanı yaşar. Resmî törenler, marşlar ve şiirlerle millî ruh güçlenir. Bayramlar, geçmişten geleceğe köprü kurarak ulusun ortak kimliğini güçlendirir.

Buna göre millî bayramlarla ilgili,

- I. Toplumda dayanışma duygusunu artırır.
- II. Millî değerlerin nesilden nesile aktarılmasını sağlar.
- III. Ulusal sembollere bağlılığın azaldığı dönemlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

7.

Eren Bülbül ve Jandarma Astsubay Ferhat Gedik, 2017 yılında Trabzon'un Maçka ilçesinde teröristlere karşı yürütülen operasyonda şehit oldu. O yıl Eren henüz 15 yaşında bir öğrenciydi, Ferhat Gedik ise vatani için görev yapan bir askeri. İkisi de cesaretleriyle Türkiye'nin yüreğinde yer etti.

Verilen metinde Eren Bülbül ve Ferhat Gedik'in millî meseleler karşısında;

- I. vatanseverlik,
- II. cesaretlilik,
- III. fedakârlık

tutum ve davranışlarından hangilerini sergiledikleri söylenebilir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

1. O gün evinden çıkan Kerem Bey, köşedeki fırının sahibine bir gülümseme ile birlikte “Günaydın.” diye seslendi. Alışveriş yaptığı market sahibinin hâlini hatırlarını sordu ve onun anlattıklarını göz teması kurarak dikkatlice dinledi. Site içinde yer alan bahçedeki ağaca uçurtması takıldığı için ağlayan çocuğa: “Benim de küçükken uçurtmam ağaca takılırdı ve senin gibi ağlardım. Ama abime söyler ve onun yardımı ile uçurtmamı ağaçtan alırdım.” dedi ve çocuğun uçurtmasını ağaçtan almasına yardımcı oldu.

Buna göre Kerem Bey ile ilgili,

- I. İletişimi başlatan kelimeler kullanmıştır.
- II. Empati kurma becerisine sahiptir.
- III. Etkili dinleme davranışı sergilemiştir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

2.

İletişim, bireyler arasındaki duygu, düşünce ve bilgi alışverişidir. İletişimi etkin bir şekilde sürdürmek için sözel ve sözel olmayan mesajlar uyum içinde olmalıdır. Örneğin bir annenin “Tamam bundan sonra sürekli ders çalış diye baskı yapmayacağım.” demesine karşın sürekli saatine bakıp televizyon izleyen çocuğuna sinirli sinirli bakması bir iletişim sorunudur.

Buna göre, verilen açıklamalar aşağıdaki ifadelerden hangisiyle aynı doğrultudadır?

- A) İletişim problemi yaşamamak için sözlerimizin davranışlarımızla uyumlu olması gerekir.
- B) Doğru iletişim kurabilmek için sık sık beden dili kullanılmalıdır.
- C) Yanlış anlaşılmalara çoğu etkin dinleme yapılmamasından kaynaklanır.
- D) Ön yargılı olmak sağlıklı iletişime zarar veren unsurlardan biridir.

3. Şeyh Edebâli'nin, Osman Gazi'ye vasiyeti şöyledir:

... Açık sözlü ol! Her sözü üstüne alma! Gördüğünü söyleme, bildiğini bilme, sözünü unutma, sözü söz olsun diye söyleme. Bizler nefreti eritmek, muhabbetin asaletini dünyaya yeniden hâkim kılmak için çıktık yola. Bu yolda utanacak bir şeyimiz yoktur oğul. Muhabbet yolunun gizlisi saklısı yoktur oğul ama altının değerini sarraf bilir. Sözünü muhatabına göre ayarlayasın oğul. Cahilin karşısında altınlarını çamura atmayasın oğul.

Ahmet Şimşirgil, Kayı I, s. 28.

Buna göre, Şeyh Edebali'nin iletişimde aşağıdakilerden hangisinin önemini vurguladığı söylenebilir?

- A) Anlayışlı, saygılı ve sabırlı olmanın
- B) Konuşurken emir cümleleri kullanmanın
- C) Karşımızdaki kişiyi sürekli eleştirmenin
- D) Fikirleri zorla kabul ettirmenin

4. ■ Görme engeli olan bir yazar sesli kitaplar veya braille ile eserler üretebilir.
■ Otizmlı bir yazılımcı karmaşık yazılım projelerinde uzmanlaşabilir.
■ Bedensel engeli olan bir girişimci kendi işini kurup yönetebilir.

Verilen örneklerden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Kişiler yetenekleri ve çabalarıyla istedikleri alanda başarılı olabilirler.
B) Özel gereksinimli bireyler farklı alanlarda üretim yapabilirler.
C) Fiziksel yetersizlikler bireylerin başarılı olmasını engeller.
D) Her bireyin topluma katkı sağlayabileceği alanlar bulunabilir.

5. Okulda düzenlenen spor etkinliğinde tüm öğrenciler parkur yarışına katılmıştır. Ancak işitme engeli olan Ali, verilen komutları duymakta zorlandığı için yarışa tam olarak adapte olamamıştır. Öğretmen, Ali için bundan sonraki yarışlarda görsel işaretler (bayrak ve ışık) kullanmaya karar vermiştir. Böylece Ali de diğer arkadaşlarıyla birlikte yarışa güvenli bir şekilde katılabilmektedir.

Metinde anlatılan öğretmen için;

- I. fırsat eşitliğini sağlamaya çalıştığı,
II. özel gereksinimli bireylere saygı duyduğu,
III. bireysel farklılıkları göz ardı ettiği

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

6. 6 Şubat 2023 tarihinde Türkiye'nin güneydoğusunda meydana gelen büyük deprem, ülke tarihinin en yıkıcı afetlerinden biri oldu. Depremi hemen ardından devlet, bölgeye arama-kurtarma ekipleri, askerî birlikler, sağlık ekipleri ve afet koordinasyon birimleri gönderdi. Enkaz alanlarında arama çalışmaları başlatıldı; yaralıların tedavisi için sahra hastaneleri kuruldu. Depremzedeler için çadır kentler ve konteyner kentler oluşturuldu. Ayrıca gıda, su, giysi ve diğer temel ihtiyaçların karşılanması için geniş çaplı bir destek ağı kuruldu.

Verilenlerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Afet sonrasında farklı kurum ve kuruluşlar iş birliği yapmıştır.
B) Depremzedelerin çeşitli temel ihtiyaçları karşılanmaya çalışılmıştır.
C) Arama-kurtarma ve sağlık hizmetleri için çalışmalar yürütülmüştür.
D) Yardım faaliyetleri ortak hareketten uzak, bireysel çabalarla sürdürülmüştür.

1. Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasına iletişim denir. İnsanlar, iletişim kurarken farklı yollar kullanabilir.

İletişim çeşitleri ve örnekleriyle ilgili boş bırakılan bölümleri doldurunuz.

	İletişim Çeşitleri	Örnekler
a.	Sözlü iletişim	
b.		Mektup yazmak, SMS göndermek
c.	Sözsüz iletişim	

2. İletişim sırasında karşımızdakine kullandığımız yargılayıcı, suçlayıcı ve emir verici sözler, iletişimi olumsuz etkileyen sen dili sözleridir. İletişim sırasında karşımızdakine empati ile yaklaşıp, yargılamadan ve suçlamadan sadece kendi duygu ve düşüncelerimizi uygun bir şekilde aktardığımız sözler ise “ben dili”dir.

Buna göre aşağıda sen dili ile söylenmiş cümleyi “ben dili” ile ifade ederek uygun şekilde yazınız.

Sen Dili: “Toplantıya neden geç kaldın?”

[illegible]

- 3. Tabloda boş bırakılan yerlere uygun örnekleri yazınız.**

İletişimi Olumlu Etkileyen Davranışlar	İletişimi Olumsuz Etkileyen Davranışlar
■ Empati kurmak	■ Ön yargılı olmak
■ 	■
■ 	■

4. Etkin dinleme, konuşan kişiyi doğru anlamak amacıyla kurulan iletişim biçimidir.

Etkin bir dinleyici hangi özelliklere sahiptir? Yazınız.

ÖDEV SAYFASI - NOTLAR

Cevap Anahtarı

ÖĞRENME ALANI-1 BİRLİKTE YAŞAMAK

- 1 1. Ben Dili 2. Ben Dili 3. Sen Dili
4. Sen Dili 5. Ben Dili 6. Sen Dili
7. Ben Dili 8. Sen Dili 9. Ben Dili

- 2 ✓: 2, 3, 6 X: 1, 4, 5

- 3 1. yazılı 2. mimik 3. empati
4. etkin 5. beden

- 4 Sözlü İletişim: 1, 6 Sözsüz İletişim: 3, 5
Yazılı İletişim: 2, 4

- 5 ✓: 1, 3, 5, 6, 7 X: 2, 4

ÖĞRENME ALANI-1 BİRLİKTE YAŞAMAK

01	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Konu Tarama Sınavı	D	D	C	C	C	A	B	B	A	B

- 6 1. özel gereksinimli 2. fırsat eşitliği 3. yasalar
4. vazgeçilemez 5. empati

- 7 ✓: 1, 2, 4, 5 X: 3, 6

- 8 1. b 2. a 3. d 4. c

- 9 ✓: a, b, d, e, f, h

ÖĞRENME ALANI-1 BİRLİKTE YAŞAMAK

02	1	2	3	4	5	6	7
Konu Tarama Sınavı	C	D	B	A	B	C	C

Sayfa 23 / SORU CEVAP-1: Metinde Türk milletinde yer alan vatanseverlik ve bağımsızlığa düşkünlük gibi önemli değerler ön plana çıkmıştır.

Sayfa 23 / SORU CEVAP-2: Darbe girişimi karşısında Türk milleti cesaretle hareket etmiş, demokrasiye sahip çıkmış ve vatansever bir duruş sergilemiştir.

- 10 ✓: a, b, d

- 11 Benzer: 1, 4 Farklı: 2, 3, 5

- 12 ✓: 1, 2, 4, 6 X: 3, 5

- 13 a. Spor b. Kültür c. Sanayi
d. Güvenlik e. Bilim f. Edebiyat

ÖĞRENME ALANI-1 BİRLİKTE YAŞAMAK

03	1	2	3	4	5	6	7
Konu Tarama Sınavı	A	B	C	B	C	B	D

ÖĞRENME ALANI-1 BİRLİKTE YAŞAMAK

01	1	2	3	4	5	6
Öğrenme Alanı Değerlendirme Sınavı	D	A	A	C	B	D

AÇIK UÇLU SORU-1

- a. Karşılıklı konuşmak, şarkı söylemek
b. Yazılı iletişim
c. Jest ve mimikler, beden dili

AÇIK UÇLU SORU-2

"Toplantıya geç kaldığımda, planladığım akış aksadı ve kendimi rahatsız hissettim."

AÇIK UÇLU SORU-3

İletişimi Olumlu Etkileyen Davranışlar: Ben dili kullanmak, Göz teması kurmak

İletişimi Olumsuz Etkileyen Davranışlar: Sen dili kullanmak, Tehdit etmek

AÇIK UÇLU SORU-4

Dikkatli odaklanma: Konuşana tam dikkat verir, dış uyaranları ve kendi iç düşüncelerini en aza indirir.

Göz teması: Uygun düzeyde göz teması kurar; bu, ilgi ve saygıyı gösterir.

Bedensel geri bildirim: Baş sallama, uygun yüz ifadesi ve açık beden diliyle ilgisini gösterir.

AÇIK UÇLU SORU-5

Erişilebilir fiziksel ortamlar sağlama: Kaldırım rampaları, özel gereksinimli tuvaletleri, asansörler, geniş kapılar, işaretli ve engelsiz yürüme yolları yapılabilir.

AÇIK UÇLU SORU-6

Toplu taşıma erişimini iyileştirme: Alçak tabanlı otobüsler, görsel ve işitsel durak bilgilendirmeleri, istasyonlarda engelsiz girişler.

AÇIK UÇLU SORU-7

Azim ve kararlılık: Erken yaşta görme kaybına rağmen öğrenme ve geliştirme çabasını sürdürmüştür.

Merak ve problem çözme isteği: Okuma-yazma sorununa pratik ve kalıcı bir çözüm bulma motivasyonu.